

Nachittar Singh etc. v. Budh Singh etc. (Jain, J.)

9

ਅਪੀਲੇਟ ਸਿਵਿਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਜੇ.

ਨਫ਼ਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 224 ਆਫ 19661

4 ਦਸੰਬਰ 1970

ਕਸਟਮ (ਪੰਜਾਬ) - ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ - ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ (1893), ਅਧਿਆਇ 2, ਸੈਕਸ਼ਨ 11, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ - ਕੀ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ - ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ - ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤਮੇ - ਕੀ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 2 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿਚਲੇ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਤੋਂ, ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਈ ਤੋਹਫਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣਾ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਨਾ1 ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੇ 1 ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ' (ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ) ਕੋਲ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀਆਂ ਅਸੀਮਤ ਅਤੇ ਅਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਪਰਾ ੯)।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋ ਸ਼ਬਦ 'ਅਲਾ ਮਲਿਕ' ਅਤੇ 'ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-

ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਹੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਝ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਪਾਧੀ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਪਾਧੀ। ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਆਜ ਸਾਰੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਪਲ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਇਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਹੁਣ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਫ ਰਿਅਰ ਰਾਈਟਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਾਅ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਨਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਮਲਕੀਅਤ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਦੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਰਿਹਾ। (ਪਾਰਾ 8 ਅਤੇ 12)।

1965 ਦੇ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1100 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਆਲੀ ਰਾਮ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਬਠਿੰਡਾ ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965, (ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 4 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਤਾਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ) ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫੈਸਲਾ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, 'ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ, ਏਜੇਡ ਐਸਕੇ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ । '

ਨਿਰਣਾ

~~ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-~~

(2) 1963 P.L.R.

281.

ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਜੇ.—ਸਾਡਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 224, 228 ਅਤੇ 202 ਆਫ 1966 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(2) 1966 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਅਰਜ਼ ਨੰਬਰ 224 ਅਤੇ 228 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ 378 ਕਨਾਈਆਂ ਅਤੇ 2 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 12 ਜੂਨ 1957 ਨੂੰ 30,000 ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ, 99 ਕਨਾਈਆਂ ਅਤੇ 15 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 10,500, 6 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਹੋਰ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ, ਜੋ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਿਆਂਦੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ *ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ।* ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋੜ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੂਟ ਐਨ.ਡੀ. 1963 ਦਾ 190 ਨਿਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ 1963 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 226 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੀਬਰਟਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1965 ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੀਗੁਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰਬਰ 1,100 ਅਤੇ 1,101 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਜੱਦੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

(3) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(4) ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਲਾ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ:

“ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਭਾਵ, ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.. ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਉਸਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀ ਜੋ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ।

ਅਦਾਲਤ ਫ਼ੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓਜ ਪਟਿਆਲਾ (1)। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,

(2) 1963 P.L.R.

281.

'ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਜੱਦੀ ਹਨ, ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੱਦੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ? ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਝ ਹਨ। ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਬੋਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਕੀਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 1954 (1954 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ ਨੰ. 18) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਨਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜੱਦੀ ਸੀ, ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਅਭੇਦ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਹੱਕ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਜੱਦੀ ਸੀ - ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਰੁਝਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੁਰਖੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ। ਬਚਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਵਾਰਸ ਰਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ। ਪਰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਹੱਕ, ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਚੀਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜੱਦੀ ਅੱਖਰ ਦਾ ਅਰਥ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਰਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਚੀਟ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ

ਸੀ.

ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਸੀ, ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਵੈਸਟਿੰਗ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੋਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਣ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਸ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਖੁੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

(5) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ 3 ਜਗਨਫਥਨਾਥ ਫੈਨਸ ਕੌਸ਼ਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ? ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਜੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜੋ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਹੈ, ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਕ ਪੂਰਾ

(2) 1963 P.L.R.

Nachittar Singh etc. v. Budh Singh etc. (Jain, J.)

ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ (ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ) ਦੇ ਵਿਲੀਨ ਹੋਣ ' ਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਛੋਟੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(6) ਜੂਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮੰਨਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(7) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਹਨ: -

- (a) ਕਿ ਰਾਜਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਸੀ
- (b) ਕਿ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਸੀ;
- (c) ਕਿ ਅਤਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਹੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਸਿਰਫ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ;
- (d) ਕਿ 7 ਸਤੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਆਪ ਸਭ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ:-

- (1) ਬ੍ਰਿਜਿੰਦਰਾ ਅਸਟੇਟ, 3,806 ਘੁਮਾਵਾਂ 18 ਮਰਲੇ;
- (2) ਹਰਿੰਦਰਾ ਜਾਇਦਾਦ, 4,704 ਘੁਮਾਉਂ 7 ਕਨਾਈਆਂ ਅਤੇ 14' ਮਰਲੇ;
- (3) ਹਰਮਿੰਦਰਾ ਜਾਇਦਾਦ, 6,851 ਘੁਮਾਵਾਂ 2 ਕਨਾਈਆਂ ਅਤੇ 10 ਮਰਲੇ;
 - (4) ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 348 ਘੁਮਾਵਾਂ 3 ਕਨਾਲ 4 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ;
 - (5) ਕੇਵਲ 12,000 ਘੁਮਾਣ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। (ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ, (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ ਜੋ ਆਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ).

ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਸਨ ; ਅਤੇ
- (e) 1 ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਝਗੜਾ 1 ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ, 1893।

(8) ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਏ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ

(2) 1963 P.L.R.

281.

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੋਝ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਮਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਲਾ ਮਲਿਕ (ਉੱਚੇ ਮਾਲਕ) ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ (ਘਟੀਆ ਮਾਲਕ) ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਮਾਲ ਦੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ। ਦੋ ਸ਼ਬਦ 'ਅਲਾ ਮਲਿਕ' ਅਤੇ 'ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੀ! 'ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬੋਝ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉਮਰ ਅਤੇ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਪੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਝ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਪਾਧੀ ਅਤੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ; ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪਲ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਹੁਣ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਹੈ, ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(9) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਬਾਬ ਡੋਇਮ ਦੇ ਦਾਵਾ 11 ਵਿਚ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿਚਲੇ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ।

Nachittar Singh etc. v. Budh Singh etc. (Jain, J.)

ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ (ਅਡਨਾ ਮਾਈਕ) ਦੀ ਅਸੀਮਤ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ - ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਬੇਗਾਨਗੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਰਨਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਇਕ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪੂਰਨ, ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ, (2) ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਨਾ 293 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਜੇਕਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ- ਚਾਹੇ 1945-46 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਜ਼ ਹਾਈਨੈਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1949 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ - ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਥ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕੋਲ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਚਤਮ ਮਲਕੀਅਤ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਲਾ ਮਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਮੌਤ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰਸ ਦੇ, ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਚਤਮ ਸਮਰਥਕ ਪ੍ਰਾਂਤਕੀ) ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ

ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਕੇ, ਇਹ ਫਿਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1893 ਦੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਲਾਲ ਸਿੰਘ*, (3), ਪੰਨਾ 535 ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। 'ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ' ਅਧਿਆਇ ਐਚ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਫਿਰ 'ਹੱਕ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ' ਜਾਂ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸੇ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿਚ, ਨਿਯਮ 1 ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਸਰਕਾਰ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਿਚ ਨਿਯਤ ਸਨ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਸੀ, ਜੋ ਰਾਜ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਵੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿਚ ਵਾਰਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਚਣਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੇ

Nachittar Singh etc. v. Budh Singh etc. (Jain, J.)

ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਐਕਵਾਇਰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

(10) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੈਪਸੂ ਐਬੋਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਰਾਈਟਸ ਐਕਟ, 1954 (1954 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 17) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ, \

ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਸੰਭਾਵੀ ਹਿੱਤ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ. ਇਹ ਐਕਟ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਹ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1949 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) (1958) 60 P.L.R. 528.

(11) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(12) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਟੋਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ